

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 45 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Італія а тридержавний союз.

(X) Ніяке питанє заграничної політики не займає так пильно уми державних мужів, як се, чи Італія виступить з тридержавного союзу і приступить до російско-французского союзу чи ні. Подорож французского міністра-президента Вальдек-Руссо до Італії, подорож французского міністра заграничних справ Делькасе до Петербурга і подія, що зараз після Тульонських торжеств вела ся жива телеграфічна розмова між Цанарделім а Лямсдорфом (російским міністром заграничних справ), вказує на те мабуть, що стоїмо безпосередно перед розвязкою давного союзу а перед утворенєм нової коаліції. Міністерство Цанарделього є прихильне віднові тридержавного союзу а струя в користь сего союзу в італійским парламенті є нині так само сильна як в р. 1888., добі торговельно-політичного розриву з Францією.

Рішенє справи залежить однак від короля самого, а сей не є прихильником Німеччини, глядить на Австрію як Італіянци в 1859. р. і докладає всіх змагань, щоби спинити віднову тридержавного союзу. Віктор Імануїл є неперечно образованийший та інтелігентнійший як єго батько, однак уступає сему, навпаки розповсюдженій днешніми загальної думці, що-до енергії і сили характеру. Він стоїть зовсім під впливом свого окруженя, особливо королевої Єлени, якої вплив є тим більший, що король в ню справді влюблений. Щоби зрозуміти політичні симпатії й антипатії монарха, вистарчить знати почуванє королевої, а она почуває як Черногорка і споріднена з царскою семєю більше потягу до

Росії як до обидвох тридержавних союзан. Наслідком її впливу перестали бути в Квіриналі сателітами берлинського двору і перейшли під вплив російської політики. Незвичайний зворот, який тепер послідував, годить ся пояснити деякими подробицями.

Зараз після замордованя короля Гумберта висловив німецький цісар, як і при інших сумних нагодах, поїхати до Італії і свому королівскому союзникови особисто висказати співчутє, однак дійсно остав в Берліні. Одинокий володар, що поїхав на похорони, се був черногорский князь. Після похоронів в Римі повертали чужі князі домів, остав лише в князь російский Володимир вісім днів в Квіриналі. По похоронах відбуло ся в Пантеоні торжественне поминальне богослуженє за короля Гумберта. Цісар Вільгельм і інші володарі великих держав казали зложити вінці на могилі Гумберта, також цар прислав вінець, але лише сей вінець казав Віктор Імануїл зложити побіч вінця королевої-вдови Маргарети. Побіч сих подій, які мають більш фаміліярний характер, є ще богато інших переважно політичних, які доволі ясно вказують на инший вітер.

Товариство для морської плавби «Ruglia», піддержуване квіринальским двором, завело окрему плавбу між Черногорою а Італією, а за заохотою короля утворила ся спілка італійских і російских капіталістів задля будови великої балканської залізничі, що має сягати аж до Дульціно. — На виразне домаганє короля уміщено вінці а Триєсту і Триєнту з вельми характеристичними лентами і політичними написами побіч могил королів Гумберта і Віктора Імануїла II в Пантеоні. — З особистого почину короля вислано до Тульону на торжества мало-що не всю

флоту, а король сам, не порозумівши ся з міністрами, вислав президентови французскому Любетови великий хрест ордеру Анунціяти, при чім треба додати, що Любє є першим французским президентом, якому дістала ся така висока відзнака. Від 1. липця 1900. року минає ледво 10 місяців, як Віктор Імануїл III володіє Італією, але за той час сподіяли ся сотки подій, які вказують на єго російско-французскі симпатії, а анї одна, що вказувала би на єго симпатії до тридержавних союзників. А хто ще сумніває ся про симпатії короля, сему мусить відкрити очи іменованє Прінетого міністром заграничних справ. Він міг би бути добрим міністром рільництва або публичних робіт, але не має снаги до політики. Та він і не хотів ним бути. Але коли Цанарделі дістав порученє, утворити нове міністерство, мав королеви предложити кандидатів до всіх міністерств, крім міністерства заграничних справ і війни. Кандидатом короля на міністерство заграничних справ був Прінеті, одинокий з одинадцяти міністрів, що яко посол визначив ся неприязнию супроти тридержавного союзу. Дві події потверджують, що король вибрав на се становище Прінетого лише задля єго протинімецького і протиавстрійского почуваня, насамперед одна, що Прінеті не є проводиром парламентарної групи і наслідком того не є підпорою для міністерства в політичнім розуміню, а друга, що він є лише номінальним міністром заграничних справ, якими кермує Цанарделі і король. Се є доволі характеристичне для особистого настрою короля. На останку держава і правительство зроблять се, чого бажають в Квіриналі, а там поступають за радою, яка походить з Петербурга і з Цетинії.

Лев Лопатинський.

ЯГОДИ.

Був звичайний день і звичайна година. На вежи черновецкого ратуша біла девята. Сонце підняло ся вже височенько і висувало на ринку скроплені плити каменя. Нарід снував ся ріжновидою юрбою по обох боках головної улиці, що перетинає ривок на дві рівні половини.

Білі рушники, що ними наші мужички завивають голову, блистали проти сонця сріблестим світлом, наче стадо гусий, мішали ся з цвітистими капелюхами пань, з кольоровими парасольками і круглими кошниками з яриною на головах прибуваючих швабок. Сі барви перетикали темні мужичкі сфракя та жидівські халати. Барвисті волоскі кафтани, відбивали при темновисних швабских спідницях, завітчані та пристрочені зеркалами крисані легінів ішли навзаводи з жіночими намистами та дукачами, а навкруги тротуарами тягнула ся пестра борта з малих ріжнобарвних шапочок студентів, довгих рас православних богословів та війскових мундурів.

Рідко де можна подибати такий ріжнородний вид, як на черновецкім ринку, де перед

полуднем весь громадить ся — ціле міське житє. Се є разом і торговиця і панське корзо. Весь тут чує ся на своїм місци, залагоджує свої покупки, або з цікавості чи з неробства вештає ся поміж товпою. А тепер еще раз так людно на ринку, ще більш сороката товпа, бо се час рож і суніць, коли над торгом уносять ся мильний запах цвітів і ягід, коли око ваблять всякі літні новинки, почавши від червоної редьківці, а скінчивши на білій, пахучій лелі.

В рядах розташували ся мужички зі своїми кошниками, саквами та мішатами. Одні стоять та згорда поглядають на перебираючих між яриною пань; другі клячуть з піднесеними весело очима, з білими як сніг зубами; інші розсіли ся вигідно, витягнувши на землі сніді, грубі лідки, що цікаво визирають знід вузкої горботки.

— Кілько за ті ягоди, тітко? — питає якась пані мужички, що понурвала вниз голову та заснула над своїми ягодами. — Ну, не спить, коли продаєте — додала, та доторкнулася єї плеча мавою рукою, яка наче налита була в ясну, шкіряну рукавичку.

— За ягоди? Пять шісток, пані. — Она піднесла до гори голову, а сонце освітіло їй чоло і кинуло остру тїнь на великі очи, на гарні, повні і червоні уста.

— Еге, ти еще дівчина, а я тебе вже кличу «тітко» — жартувала пазі, мимохіть люблю-

ючись єї красою. — Хаба ти два дни збирала ті ягоди, що хочеш стілько грошей?

— Ей, що там збирати! Але подивіть ся, пані, які се ягоди... Она похилила ся знов до ягід і висипала трохи зі збанка на долоню.

Ягоди були справді приманьчіві: такі великі, свіжі, пахучі, а червоні як грань.

— Що там збирати! — подумала собі еще дівчина — я і за дурно збирала-б ще раз стілько, коби знов так само на тихім, безлюднім зрубі, серед любого шелесту ліщини і поважного гомону темного ліса.

— Ягоди самі родять ся — торгувала ся пані — а гроші самі не приходять. Возьмеш три шітки.

Дівчина оперла лікоть на коліно, перехалила голову на долоню і поглянула спокійно на паню, що стояла перед нею як та веселка у красках в дорогім цвітистім уборі, під блискучою парасолькою. Ярке світло сонця мінито ся на ній, як на блискучім хрущі. За панею стояла чистенько убрана кухарка в перкалевій спідници, з білим фартушком, що тісно прилягав до тонкого стану. В коши було вже багато дечого накуплено — видно не-аби-яка пані, що могла би заплатити. З якимсь жалем дівчина оглянула те весь і похитала сумно головою.

— Інакше не буде, пані, як пять шіток. — Гадаєш, стілько ягід, що у тебе? —

З державної ради.

Засідане розпочало ся 1/2 12. відчитанем внесень та інтерпелляцій, а відтак міністер скаргу предложив *бюджетову провізорию на 6 місяці*.

Потім з днешнього порядку розпочала ся дискусія над *деклярацією архикнязя Франца Фердинанда*.

Референт др. Старжинський поручає прийняте внесення комісії, щоби заяву архикнязя прийнято до відомости з почесною і вдячностю.

Гр. Пальфи заявляє іменем свого клубу, що не визнає компетенції законодавчих тіл в сій справі, яка полягає на домовім законі династії. Бесідник складає лише слова найглубшої почесности, найсердечніші гратуляції іменем клубу.

Пос. Бізюк говорить зразу по хорвацки, потім по німецки; відказує компетенції державній раді в справі, яка належить до соймів, а спеціально хорвацкому сойму. Відтак промовляв *пос. Барайгер* против, а по нім заявив слово президент міністрів др. *Кербер*.

Президент міністрів в довгій промові поясняє деклярацію архикнязя з правного становища. Потомство з морганатичного подружжя без сумніву не має права до наслідства престолоа. Відтак бесідник відкидає закид, що до парламенту не увійшла деклярація в такій самій формі, як до угорського сойму с. е в формі закону. Чисто війнна ріжниця не має жадного засадничого, ані політичного значіння. Що-до порушеної передбесідниками справи з Schulverei-ном, президент міністрів відкликнувся на свою давнішу відповідь.

Після промови *пос. Гросса* вибрано генеральних бесідників *Лекера і Крамаржа*. *Пос. Крамарж* в своїй промові contra заявив, що Чехи не возьмуть уділу в голосованю, бо не признають компетенції державної ради.

По кількох спростованях забрав голос референт, який свою довшу бесіду виголосив серед безнастанних переривань соціялістів і Шенерерівців.

При голосованю відкинуто всякі побічні внесення і прийнято внесення комісії зватною більшістю.

З черги промовив міністер справедливости *Спенс-Боден* у відповідь на кілька інтерпелляцій.

В справі адвокатів заявив міністер, що проєкт закону про адвокатську тарифу належить уважати лише передступною працею. Сей проєкт розіслано судам, які мали про него видати свою оцінку. Тепер міністер зажадає пропозиції від адвокатських палат і доперна потім предло-

розгнівала ся пані, обиджена тим байдужним тоном.

— Тримай собі їх на памятку!

Пані підступила до другої перекупки, шукати красивих і дешевших суніць.

Дівчина навіть очий туди не звернула. Она, мов зроблена з барвистої глинки, сиділа непорушно, як статуя. Тільки в її очах тліло жите, мерехтів блиск невгомної думки.

Ой, як радо она задержала би сі ягоди на памятку! Они-ж їх разом збирали, разом з ним... Але ягоди призначені на те, що і вся праця робучого люду: ідуть на торг для ужитку богатих, щоби бідному дати за те кавалок чорного хліба...

Але ні, сі гроші не підуть на хліб: она їх складає. Они призначені на їх весіле; що має прийти по живвах.

Коби онта пані знала, які дорогі сі гроші для бідної дівчини, може би так не торгувала ся! Она певно вже замужна... її чоловік якийсь пан, що заробляє великі гроші, дає їй на все, чого душа забажає... она не журить ся і не бідує, а тільки добагає, якби найкрасше, якби найсмачнійше!... Оттаке то раз жите без злиднів, без журби!

— А щож нас чекає? — думала дівчина дальше; она затулила очі від сонішного жару та від виду торговиці, щоби не розбігали ся її думки по світі. Здавало ся, що она знов заснула, а она думала своє.

(Конець буде).

жить проєкт закону палаті послів. Міністер висказує свій жаль з причини занепокоєня серед адвокатів і висказує надію, що прийде до цілковитого порозуміння з адвокатськими палатами.

Пос. Міхейда жалувсь, що віцепрезидент Праде відобрав йому голос, коли він хотів відповісти на закиди *пос. Демля* против славянських судій на Шлезку і жадає доходжень в справі інтерпелляції *Демля*.

По відповіді *пос. Демля* заявив президент палати *гр. Фетер*, що президія старає ся безсторонно приміювати регулямін против всіх партій.

Нововибраний *пос. Хоч*, який явив ся перший раз в палаті, зложив правне застережене в чеській мові.

На внесення *пос. Кіндермана* палата ухвалила вибрати санітарну комісію, а на внесення *пос. Стояна* ухвалено явність розправ промислової комісії.

На тім президент замкнув засідане, назначаючи слідуєче на четвер перед полуднем.

З політичного поля.

Mogawska Orglice заміщує листь *пос. Крамаржа* о теперішнє політичне положенє. З того листу можна пересвідчити ся, що Чехи суть противниками цілого каналового предложєня. Між иньшими пише *пос. Крамарж*: Теперішнє положенє в палаті таке, що я не довірлю йому; парламент готовий для себе і своїх виборців ухвалити цілі мільярди на канали і інвестиції, але рішучо не спосібний зробити щось для держави, особливо, де розходить ся о то, аби принести якусь жертву для публичного добра. На ціле предложєне каналове задивлюю ся дуже невесело і не бачу в міжнародних каналах ніякого щастя для нас, а навіть побоюю ся, що будемо ті канали для Німеччини, і в той спосіб дамо тій державі спроможність робити нам конкуренцію на Балкані і в Малій Азії. Наломість я рішучо обстаю за каналізацію Велтави і Лаби, однак без получєня з Дунаєм, дальше за регуляцію рік і меліорацию наших менших вод. Не гадаю, аби теперішнє злука Чехів з Німцями могла довести до оконечного мира, але певне не остане без корисного впливу, бо покаже, що Чехи і Німці можуть щось зробити, коли ідуть разом. Факт, що ту згоду підпирють всі рішаючі круги, дуже далекосяглий, однак мир в теперішній хвили зависить від Шенерерівців, але не гадаю, аби они бажали мира. Вигляди парламентарної угоди можливо найгірші, більшість в теперішній порі неможлива. Одиною можливою більшістю були би Чехи і Німці.

В німецькім парламенті прийшло до трансвальської дебати. На інтерпелляцію одного з послів що-до увязнення німецьких місіонарів в полудневій Африці, відповів секретар стану *Ріхтгофен*, що англійське правительство закидає місіонарям, що они часто явно заявляли свої симпатії для Бурів і не уміли укрити свого невдоволення з нового стану річи В двох случаях, де інтервеніовала німецька амбасада, увязнення місіонарів випущено на волю. В богато случаях поступили собі Англійці непотрібно за строга. Бесідник прирікає, що правительство ужие свого цілого впливу для виможєня доситьучинєня. Також надіє ся, що прогнанам Німцям заплатять достаточну винагороду, а місіонарі небавом будуть знов розпочати свою місію. Слідуєчі бесідники також атакували в острими словами Англійців.

З Царгорода телеграфують, що межі Портою а амбасадорами вибухнув конфлікт з причини, що турецькі власти не хотіла признати чужосторонних почтових урядів, існуючих в Царгороді. Почтові, турецькі власти заявили, що всі посилки, адресовані до урядів чужих держав, будуть отвирати ся турецькими властями і тими доставляти ся адресатам. Надто турецьким зелізницям заказано принимати посилки, адресовані до тих урядів. Амбасадори енергічно запротестували против сего зарядженя і сей протест мав успіхи. Вчєра турецькі власти віддали всі засистовані посилки.

Ві до з ва.

Родимці! Як відомо, засновало ся у Львові стоваришенє під фірмою «Жіноча спілка промислова» Труд товариство зарєєстрованє з обмеженою порукою. Ц. к. Суд краєвий яко торговельний у Львові рішенем з дня 12. мая 1900. р. прийняв заснованє сего товариства до відомости. Перший загальний збір членів з дня 16. марца 1901. вибрав Раду управляючу, до котрої увійшли: *Внов. пп. Гермін Шухевичева, Марія Білинська, Марія Гресякова, Гальшка Гузарова, Ольга Барвіньска, Апольон Ничай, Кость Паньківський, Михайло Розлуцкий, Андрей Аліськевич і Василь Угрин*. Рада управляюча на засіданю дня 16. марца уконституовала ся, вибираючи председателькою п. *Гермину Шухевичеву*, заступником председательки п. *Апольона Ничая*, а секретаркою п. *Ольгу Барвіньску*. Так уконституована Рада вибрала на тім самім засіданю дирекцію товариства, в склад котрої увійшли: *пп. Марія Білецька, Іванна Кокорудзова і Василь Нагірний*.

Товариство поставило собі таку цілю: а) засновувати і вести робітні предметів, входячих в круг праці жіночої а то так на продаж, як і на замовленє; б) відкривати склади, агенції і крамниці з виробами своїми, куплєними, або в коміс прийнятими там, де того окаже ся потреба; в) купувати і продавати всякі материяли до жіночих робіт або їх украшеня потрібні і готові вже виробы на рахунок свій або на рахунок осіб третих; г) посередничити в торговлі виробів промислу домашного і фабричного, організувати і піддержувати крамниці вандрівні і відпустові з товарами і виробами, котрих продажею товариство буде займати ся; д) приймати від членів до корисного обороту капітали за умовленім опроцентованєм до ведєня інтересів товариства потрібні.

Уділ кожного члена установлено на 20 кор. висповє 2 кор. Кожному членови вільно мати більше число уділів. Порука ограничена рівнаюча ся еще одній висоті підписаної суми уділової.

Задача, яку поставило собі се новє наше Товариство, не потребує близшого поясненя, однак розвизанє її залежить від співучасті нашої П. Ч. патріотичної публіки, бо тільки при її помочи може она бути з хісною для загалу розвизаною. В плані заряду товариства є приступити чим скорше до відкритя у Львові складу з полотнами, материями і приборами до робіт жіночих, та відкритя при тім складі робітні, школи крою і шитя. Такий склад повинен бути заосмотрений так, щоби відразу міг гідно репрезентувати наше товариство, щоби міг услужити купуючим по можности всіми потребами, входячими в круг чинности товариства, та щоби спосібний був стати до конкуренції з існуючими вже чужими складами. Приступаємо отже до нового для нас діла, а беремо ся до него з повною надією на успіх, котрий повинен принести хосєн не тільки членам товариства, що повірили і повірять ему свої капітали, але також цілій нашій суспільности. Товариство наше, наколи в намірах своїх буде піддержанє нашою патріотичною публікою, подасть змогу соткам жіноцтва нашого посредством него придбати собі спосіб до житя, а великі тисячі нашого гроша не підуть в чужі руки. Передовсім однак розходить ся тут, як при кождім промисловім підприємстві, о капітал оборотовий, бо без него і найкрасні гадки та проєкти знидють. Ми, що ввязались за се діло, не лякаємо ся праці, бо до неї привикли, однак попри працю капітал є коначний. — Щоби дати можливість приступленя в члєни нашого Товариства і менше заможним установлено один уділ в висоті 20 кор. а висповє 2 кор. в тій гадці, що заможнійші приступлять з більшим числом уділів і тим способом стане інституція наша справді народною інституцією так під зглядом заосмотрюваня в її складі в потреби, як також під зглядом льокацій капіталів, бо крім уділів члєнських можуть члєни нашого Товариства льокувати свої оцадности на книжочки, від котрих то улькованях в сей спосіб капіталів будемо оплачувати 4 1/2 % річно.

З уваги на провідну гадку нашого підприємства відзиваємо ся передовсім до нашого П. Ч. Жіноцтва і просимо, щоби своїм чи-

сленним приступленям в члени, хотьби і в меншим числом уділів та локацією ошадностей після змоги піддержувало наміри нашого першого жіночого промислового товариства, та тим дало наглядний доказ того, що жіноцтво наше берє живу участь в роботі над нашим народним відродженем.

Поручаємо сю нашу наймолодшу народну інституцію ласкавій памяти П. Ч. Публіки і просимо о як найчисленнійші приступленя в її члени, бо від сего залежать намірене отворене складу і робітні та взагалі розвій Товариства.

Львів, 16. марта 1901.

Від Ради управляючої стоваришеня «Жіноча спілка промислова «Труд», товариство зареєстроване з ограниченою порукою».

Предсідателька: *Герміна Шухевичева.* Член Ради: *Ольга Барвіньска.*

Адреса Товариства: Жіноча спілка промислова «Труд», стоваришеня зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Глифири; рим.-кат. Григорія. — В п'ятницю: гр.-кат. Симеона священном.; рим.-кат. Ізидора.

— **Рішучо за багато** було опереток в Кіцмани, хотьби якийсь Кіцманецький в послідній «Буковині» старає ся звалити наш закид. Притім зовсім непотрібно бере ся боронити дирекції театру. Ми знаємо аж надто добре, як дирекція часами мусить іти за «смаком» публіки і тому підвесли наш заміт не так против дирекції театру, як против кіцманецької публіки, яка ледви чи коли гостила у себе руський театр і при сій рідкій гостині найпаче забажала почути, як руські актори... свищуть Gigerlmarsch.

— **Тов. «Руска Бесіда» в Станиславові** устроює в четвер, 16. в. ст. мая торжество отвореня свого нового льокалю при ул. Собіського ч. 28, де містило ся давнійше військове касино. Льокаль сей презентує ся величаво, обнимає три великі комнати з верандою; на торжество буде ще ужита прилягаюча сая, спільна з людским університетом. Торжество розпочне ся о 8. год вечером концертною частию, опісля наступять танці. Запрошеня розсилають ся. Вступ від особи 2 К. Для пань стрій візитний або народний, для панів болевий. Музика військова 95-го полку піхоти. Занимаючи новий льокаль, робить «Руска Бесіда» в Станиславові значний поступ в своїм розвитку. Метою товариства на разі є розбуджене життя товариського Русинів в Станиславові і околиці. Задачу ту має сповнити комітет зложений з 9-тх осіб, а кожний місяць має привести нову несподіванку для публіки. Бажаємо Станиславівцям гарних успіхів!

— **Руско-українське академічне товариство «Союз» в Чернівцях** повідомляє, що на надзвичайних загальних зборах з дня 3. мая с. р. вибрано слідуєчий виділ: голова: т. Грушкевич Максим студ. прав., заст. голова: т. Вишняковський Іван студ. прав., писар: т. Сабат Андрій студ. філософ., скарбник: т. Ясеницький Іван студ. прав., бібліотекар: т. Яворський Осип студ. прав., контролор: т. Артимович Агенор студ. філософ., господар: т. Артимович Адриан студ. філософ., заступн. вид.: т. Ганкевич Іван канд. прав., т. Кобилянський Володимир студ. прав., т. Шах Ілько студ. прав. — За виділ *Максим Грушкевич*, голова, *Андрій Сабат*, писар.

— **Руський народний театр** повернув до Чернівців і вчера виставив там шутку Глиньського в 5 діях «Шалавило». Один приклонник театру, який мав нагоду бачити се представлене, пише нам: «Шалавило» виїшов взагалі добре в інтерпретації наших артистів. Гра була природна і уміркована, тільки говорено, як на сальон, трохи за голосно. З женщин треба піднести старанність пни Гембіцкої, що виступила у відповідних, ефектовних строях. Сего не можна би сказати про другі пані, які на поміщицькі сальони виглядали занадто «проньковато». Живе темпо і добре вирежисероване причинили ся багато до веселости вечера. Театр був майже випроданий, а публіка грімкими оплесками нагороджувала виконавців по кождім акті. Дальший репертуар буде такий: Середа, 8. мая: «Власть тьми», драма в 6 відслонах гр. Льва Толстого. Четвер, 9. мая: «Поворот батька», опера в 3 діях Ярецкого, розічне «Він не задрісний», комедія в 1 дії, а закінчить: «З любови», шутка в 1 відслові. П'ятниця, 10. мая: «Бідне дівча», оперетка в 5 актах Куна. Субота, 11. мая: «Жидівка вихрестка», народний образ в 5 діях Тогобочного.

— **Історика Мих. Грушевського**, професора львівського університету, іменувало — як доносить літ.-Наук. Вістник — одеске «Общество историк и древностей» своїм дійсним членом, а «Волинське церковно-археологічне товариство» в Житомирі своїм почесним членом.

— **Пожежа церкви.** В селі Колодниця, стрийського повіта, згоріла в церкві вся обстановка вартости 10.000 корон. Огонь вибухнув від непогашеної свічки.

— **Жидівська халчивість.** Вчера о 12½ годині в полудне відбула ся апелляційна розправа против богатира Лейзора Рогатина, батька золочівського рабина звісного мільонера. Лейзор Рогатин відкликав ся від вироку III секції, на основі якого засуджено єго на 4 дні арешту за неправне присвоєне собі найденної калитки з двома коронами 8 сот. — Розправі провоцир радник Сопотницький, яко вотанти засідали радники Франке і Вержбицький. Іменем прокуратури виступав п. Левандовський, а неприсутного Рогатина заступав др. Ашкеназе. Оборонець старає ся доказати, що обжалований допустив са сего проступку з дурноти, бо вже від довшого часу є нервово хорий, терпить на demencia similis, а наколи зважить ся, яким богачем є обжалований, то не можна навіть підозрівати єго, аби «лакомив ся» на так дрібну квоту. Вікінці др. Ашкеназе предложило трибуналові свідочтво лікарске на доказ нервової недуги у обжалованого і свідочтво з кагалу, підписане двома рабинами, що Рогатин є «чесним чоловіком». На основі тих свідочств оборонець просив о увільнене обжалованого від кари, або о заміну кари арешту на гривну, бо арешт був би убійним для «недужного на нерви Рогатина».

Трибунал по нараді затвердив в цілости перший вирок судії, і Лейзор Рогатин піде на 4 дні до «Іванової хати» за 2 К. 8 сот.

Чорногора.

Знов бачу я тебе!... он твоя стать біліє,
І око знов моє по твоїм блудить склопї;
Ось бач! — вже сонця жар на світ вєсь
[теплом сє,
Лиш ти одна сумна у світовій опонї...]

Поглянь довкола лиш: Хомяк вже зеленїє,
Вже Піп Іван чоло у сїрій звіс коронї,
Вже Прут журчить долом — вже вітер
[літа віє,
Лиш ти одна сумна у світовій опонї...]

Горо моя! горо! тебе я розумію...
Твоя судьба: в снігу красїти і в інею, —
Твоя душа в зимі обіймає вічно мліє.

Ти все сповита в мрак і дїто над твоєю
Корonoю теплом ніколи не завїє...
Ах! яка схожа ти із долею мовою!...

Кукіль. Стефан Чарнецький.

— **Безробітє у Львові!** Що лїнивому по роботі? — коли до неї не привик. Для тих шибобийників, що грозьбою домагали ся «праці або хліба», ви найдено роботу при дорогах в околиці Львова коло Басівки і Сквилова і плачено їм денно по 60 крейцарів. Однак робота не тревала довго; вже третього дня робітники заявили надзороучому їх інженерови Піжльови, що жадають по 4 корон денної платні і опісля з «Czerwonim sztantar-om» на устах помашеровали до міста. Так дійшли аж до ул. Сикетуської, де розігнали їх поліціянти. Са подія не є першим ані послідним доказом, ще на сотку «голодних» 2/3 є волоцюгами, котрі радше будуть красти, рабувати і бити шибї, як чесно заробляти на щоденне удержанє.

— **Челяньский против Павліковського.** Бувший капельмайстер в польськїм театрі у Львові, п. Челябинський, задля незгоди, яку сїяв межі артистами, одержав перед часом відпустку і поїхав, в відки прибув — до Праги. За зломанє контракту п. Ч. обжалував директора театру п. Павліковського і жадав місячного відшкодованя по 600 корон аж по кєнець липня с.р. При розправі, яка збула ся вчера в красвїм судї для справ цивільних, радник Менціньський відкинув жалобу Челябинського яко безосновну. В мотивах вироку піднесено, що директор Павліковський в виду подїї і задрок Челябинського з львівською публікою мусїв зїрвати контракт.

— **Будова залізничного двірця у Львові** почне ся вже незабаром. Вчера зібрала ся комісія в бюрі директора залізниць радн. Вержбицького і по двогодинній нараді приняла пляни будови, предложені міністерством залізниць.

— **Заяви довіря пос. др. Сустершіцови.** Понедїлковий «Slovenec» заміщує в телеграмах 43 заяв довіря, висказаних пос. др. Сустершіцови ріжними товариствами, зборами, корпораціями і видїйшими словїнськими патріотами. Кількадесять таких самих заяв довіря замістив «Slovenec» в суботу, а крім того задля браку місця в часописи мусїв відложити багато писем і телеграм до візїйше.

— **Судова розправа против Корнеля Чайковського**, убіяника служниці Ілликівної при ул. Сакраменток у Львові, розічне ся перед львівським трибуналом присяжних в четвер дня 9. с. м. Вступ для публіки лише за картами.

— **Трусениці в Петербурзі.** «Times» доносить з Петербурга, що від кількох днів відбувають ся там нічні трусениці і арештованя в домах ари-

стократів. При трусеницях викрито тайні письма, з яких показує ся, що багато високо поставлених осіб знало вперед про студентські розрухи і про революційні наміри студентів.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує:

Розширене круга діланя міського бюро продажі залізничних білетів в льокалі агенції часописий Ст. І. Соколовського у Львові, пасажа Гавсмана ч. 9. — З днем 15. мая с. р. розширяє ся круг діланя міського бюро продажі залізничних білетів (Агенция часописий Ст. І. Соколовського у Львові, пасажа Гавсмана ч. 9.) в сей спосіб, що крім білетів до стацій в Галичині і на Буковині буде се бюро продавати також білетги до стацій залізниць австрійських, угорських і заграничних (з виїмкою білетів зіставлених в зипткї (о скілько такі безпосередні білети продає ся в касах на головнім двірці). З огляду на перенесене цілої екенедичії особовою до провізоричного двірця, упрашає ся П. Т. Публіку, щоби зводила для власної вигоди, купувати білети їзди у више згаданой агенції, або в бюрі інформаційнім ц. к. залізниць державних ул. Красєцких ч. 5.

— **Дрібні вісти.** В Кракові втопив ся емеритований військовий капелян, Антін Шляггаммер, вискочивши до Висли в приступі бежевільности. — Інспектором волоських шкіль на Буковині на місце рад Ісопескула настановленої проф. реальної школи Сімїонович. — Цар санкціонував ухвалу соїму буковинського о заложеню в Чернівцях краєвого заведеня для бежевільних. — Володимира Рєсля, професора II гімназії іменував філософичний віділ львівського університету учителем стенографії на тім університеті. Курс стенографії розпочав ся нині.

Наука, штука, література.

— **Літературно-Науковий Вістник**, книжка V. за 1901. р. Зміст: *Наш альбом:* Із поезий Миколи Чернявського, I—XI. Із поезий Уляни Кравченко, I—II. Із поезий Івана Степенка, I—V. — *Із недрукованих оповідань О. Я. Кониського* І. Бугай. — *Із оповідань Александра Катренка:* I. Із записок українського народолобця. — *Останній бій*, оповіданє М. Дерлиці. — *Мінятори:* XVII. Москаль, Я. Жарка, XVIII. Яблуко, Ів. Франчука. — *З помертвих оповідань Мопасана:* I. Перший сніг, II. Мораль XVI віка, III. Фермер. — *Із оповідань Петка Тодорова:* I. Батьківщина, II. На зарінку. — *Запропащений надзвичайний поїзд*, оповіданє А. Копен Дойля. — *Із драми «Торквемада» Віктора Гюго.* — *Нові матеріали до біографії Т. І. Шевченка*, Л. Яковлева. — *Маруся Богуславка в українській літературі.* Історично-літературний нарис С. Томашівського. — *Чому Олекса Стороженко покинув писати по українськи*, А. Кримського. — *Українські оповіданя Ол. Стороженка.* — *Іван Бойко, племянник Т. Шевченка*, Сергія Шелухина. — *Хронїка і бібліографія.*

Дзвінок, ч. 9. з 5. мая с. р. Зміст: Дивні пригоди комаха Сангвіна ним самим розказані. — **Українські казки.** — Собака (оповіданє українського діда). — Переклади Дмитра Писювича: 1. Комашка; 2. Чистота; 3. Як бути задоволеним; 4. Ранїшна молитва. — Релїгія Перзів.

Телеграми.

Відень, 8. мая. Берлинська «Germania» одержала з Риму телеграму, після якої Папа римський вислав до архикн. Фр. Фердинанда письмо з заявою щирого признаня за манїфестацію католицьких почувань.

Прага, 8. мая. На зборах чєскої християнсько-соціальної партії, які відбули ся вчера, бесїдники строго пятаували поведєне народно-робітничих і аграрних послів, закидуючи їм, що покликком «Los von Rom» причиняють ся до германізації Чех. Один зі студентів Русинів (?) виступив против рим.-кат. обряду і Папи римського та жадав заступленя латинського язика в церковних книгах язиком старославянським.

Париж, 8. мая. Б. президент перувіянської републики, генерал Маркано Прадо, помер.

Відень, 8. мая. З Москви доносять, що там увязнено гр. Льва Толстого.

Софія, 8. мая. Вчера при заложеню угольного каміня під памятник «царя-освободителя» в присутности князя, обійшло ся без пригоди. Аж вечером студенти устроїли демонстрації перед палатою князя, а опісля перед російським консулятом. Поліція увязнила 30 демонстрантів

Софія, 8. мая. Міністер просвїти Славейков помер нечаянно. Б. президент міністрів Греков тяжко занедужав сеї ночі.

ВІСТІ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок «Красового Союзу кредитового», стоваришена зареєстрована з обмеженою порукою у Львові за місяць цвітень 1901.

Стан довжний:

1. Удїли	28.478 кор. 95 сот.
Фонд резервовий	929 " 82 "
2. Вкладки:	
Стан з початком місяця	
марця 1901	322.091 к. 01 с.
вложено	
в цвітні	5.450 к. 45 с.
винято	
в цвітні	5.195 к. 50 с.
Стан з кінцем цвітня 1901	322.345 " 96 "
3. Сальдо відсотків	8.867 " 95 "
4. Спеціальна резерва	122 " 48 "
5. Непіднята дивіденда за р.	
1900	900 " 36 "

Сума 361.645 кор. 52 сот.

Стан чинний:

6. Позички удїлені:	
Стан з початком місяця	
марця 1901	326.279 к. 64 с.

сплачено	
в цвітні	2.725 к. 78 с.
удїлено	
в цвітні	12.500 к. — с.
Стан з кінцем цвітня 1901	336.353 кор. 86 сот.
7. Движимости	728 " 70 "
8. Льокації	16.365 " 19 "
9. Папери фонду резервового і спеціальної резерви	908 " 81 "
10. Кошти адміністрації	1.435 " 94 "
11. Готівка	1.399 " 02 "
12. Друки для товариств	738 " 49 "
13. Папери цінні товариства	3.715 " 51 "
Сума	361.645 кор. 52 сот.
товариства	128.990 —
скрипти	108.219-36
векселі	99.144-50
разом	336.353-86

Членів прибуло 3, убуло 1, остало з кінцем цвітня 1901. 338 з 748 з декларованими удїлами в сумі 37.400 кор. Стона процентова від вкладок $4\frac{1}{2}\%$. Стона процентова від позичок $5\frac{1}{2}-7\%$. Львів, дня 1. мая 1901.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 1. до 16. мая 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) Катруся Bartha, перша танцерка з театру «Metropolitan», опера House в Новім Йорку. 2) The Cleos, комічна подія у воздусі. 3) Трупа Largarg, славні акробати. 4) Rigo Lajos, надворний музикант. 5) Les 5 Etoiles du Nord, данський квінтет. 6) Fantoche Parisiens Mole, париский театр маріонеток. 7) Les 6 Romoneves, трансформаційний секстет. 8) Albany, універсальний артист. 9) Elle Florentine, костюмова субретка, яко мотиль. 10) The Klick's, сензаційна збірка комічних подій. 11) Lez Geraldinos, париский дует.

Що дня велике представлень. В неділю і свята два представлень. Що п'ятниці High Life представлень. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движими против огневих шкід.

«Дністер» припоручил Превосвящ. Ординарїятї Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	разом	520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942 " — "		
Резерва спеціальна	6.000 " — "		
Фонд емеритальний	30.924 " 54 "		

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутності Делегата і 2 членів.

Полїси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк кравий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заліццях, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; полїси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потрученя

провізії або коптів

Контора виміни

1 ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6-10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		1-55	6-25	до Станиславова, Підвисокого, Потуптор	
	6-20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Гусятина		2-08	6-30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6-46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.			6-43	" " дв. Підзамче	
	7-45	з Янова			6-35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7-40	з Тернопольа, Бродів на дв. Підзамче		8-30	8-40	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина	
	8-00	на дв. головний		2-55	9-00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.	
	8-10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока			9-15	до Янова	
	8-15	з Сокаля, Рави рускої			9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підв.	
1-35	8-50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина			9-42	дв. гол.	
	11-45	з Ряшова, Любачова, Самбора			10-20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	11-55	зі Станиславова (Кересмезе, Потуптор)		2-40	10-25	до Чернівців	
	12-55	з Янова			1-25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	1-10	зі Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2-15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята	
	3-14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.			3-05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	4-40	зі Самбора, Борислава, Стрия			3-15	до Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.	
2-20	5-11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підв.			3-26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2-35	5-35	" " на дв. голов.			3-30	до Рашева, Хирова, Любачова	
	5-50	з Кракова		Н і ч			
1-45	5-40	з Чернівців, Іцкан					
	6-00	з Сокаля, Белзця і Любачова		12-45	6-10	до Станиславова	
Н і ч				12-45	6-20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
					6-30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. п'віт. 1902 шоденно	
	7-36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)			6-35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
	8-50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.			7-10	до Тернопольа, Бродів дворець головний	
	9-41	з Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно			7-32	дворець Підзамче	
	9-20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			7-25	до Сокаля і Рави рускої	
8-40	9-50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7-52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
2-31	9-40	з Чернівців, Букарешту,			9-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
12-15	10-20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		2-51	10-30	до Чернівців і Іцкан	
	10-20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підв.			11-00	до Кракова, Відня, Варшави	
	10-02	" " на дв. голов.			11-10	до Підволочиск, Бродів дв. голов "	
	3-12	з Підволочиск Копичинець на дв. Підзамче			11-32	" " дв. Підв.	
	3-35	" " на дворець головний			4-15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
					4-45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Пора нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский рівнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституційних заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталеній касі панційний сховок до виключеного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдостійший зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.